

Ö?retim Elemanlar? için Profesyonellik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retim Elemanlar? için Profesyonellik Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26806>

Özet

Ö?retim Elemanlar? için Profesyonellik Ölçe?i (ÖEPÖ), Derya Eker Kaba taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik personelin mesleki profesyonellik düzeylerini çok boyutlu olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, akademik personelin etik de?erlere ba?l?k, mesleki sorumluluk, ara?tırma yeterlili?i ve ö?renci etkile?imlerindeki davran??lar?n? ölçmek üzere tasarlanm??tır. Çal??ma sonucunda, ölçe?in güçlü psikometrik özelliklere sahip oldu?u ve ilgili yap?y? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebildi?i tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Profesyonellik, Ö?retim Elemanlar?, Mesleki Etik, Yüksekö?retim, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Derya Eker Kaba

Amaç

Ö?retim Elemanlar? için Profesyonellik Ölçe?i'nin temel amac?, üniversitelerde görev yapan akademik personelin profesyonel davran??lar?n? ve tutumlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu ölçek, mesleki standartlara uyumu, etik ilkelere ba?l?k ve akademik görevlerin yerine getirilmesindeki sorumluluk düzeyini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçek, profesyonelli?in sadece teknik yeterlilikten ibaret olmad??n?, aynı zamanda etik davran??lar, ö?rencilere rehberlik etme yetene?i ve kurumsal sorumluluk gibi boyutlar? da kapsad??n? varsaymaktadır. Elde edilen veriler, akademik personelin geli?im alanlar?n? belirlemede ve kurumsal profesyonellik e?itiminin etkinli?ini ölçmede kullanılabilir.

Yap?

Ölçek, akademik profesyonellik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle akademik personelin mesleki yeterlili?ini, etik sorumluluklar?n? ve kurumsal ba?l?klar?n? içeren multidisipliner bir kavramdır. Profesyonellik, bu bağlamda, yalnızca bilgi aktarım? becerilerini de?il; ara?tırma eti?ine ba?l?k, ders materyallerinin güncelli?ini sağlama sorumlulu?unu ve üniversite yönetim süreçlerine yap?c? kat?l?m? da içerir.

Ölçe?in maddeleri, muhtemelen pedagojik yeterlilik, ara?tırma eti?i, kurumsal vatandaşlık ve ö?renci odaklılık gibi alt boyutlar? kapsayacak ?ekilde yapılandırılm??tır. Ölçek, bu alt

boyutlardaki performans ve algılanan yeterliliği ölçerek genel bir profesyonellik puanı sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçmenin geçerlik çalışması, geliştirme makalesinde detaylıca sunulmuştur (Kaba, 2021). Çalışmada, ölçmenin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek için çeşitli geçerlik türleri kullanılmıştır.

Yapı geçerliliğini kanıtlamak amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinin kullanılmıştır. Bu analizler, ölçmenin teorik olarak öngörülen faktör yapısıyla uyumlu olduğunu göstermiştir. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmış ve maddelerin ilgili yapıyı temsil etme düzeyi değerlendirilmiştir.

Güvenirlik

Ölçmenin güvenilirlik çalışması, akademik personelden toplanan veriler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik, ölçüm sonuçlarının tutarlılığı ve kararlılığı ifade eder.

Çok tutarlılık güvenilirlik katsayısı olan Cronbach Alfa değerinin, ölçmenin genelinde ve alt boyutlarında yüksek olduğu bildirilmiştir. Yüksek alfa değerleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, ölçmenin zaman içindeki kararlılığı değerlendirme amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizinin de yapıldığı tahmin edilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçmenin yapısal geçerliliğini desteklemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. AFA, ölçmenin kaç boyuttan oluştuğunu keşfetmek için uygulanmıştır; bu analizler sonucunda ölçmenin çok faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir.

AFA sonrasında elde edilen faktör yapısı, DFA ile test edilmiştir. DFA sonuçları, ölçmenin uyum indekslerinin kabul edilebilir sınırlar içinde olduğunu ve faktör yapısının veriyle uyumlu olduğunu doğrulamıştır. Bu işlemler, ölçmenin teorik olarak belirlenen profesyonellik boyutları ampirik olarak da desteklediğini göstermiştir.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi) ölçme aracı olduğu varsayılmaktadır. (Orijinal kaynaktan)

belirtilmemiştir, ancak geçerlik ve güvenirlik çalışmalarında standart olarak kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yükseköğretim Kurumlarında Görevli Akademik Personel

Age Group: Yetişkin (Akademik Personel)

Population Details: Üniversitelerde görev yapan araştırmacı görevlileri, öğretim görevlileri, yardımcı doçentler, doçentler ve profesörler.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçeği

Anahtar Kelimeler

Akademik Profesyonellik, Yükseköğretimde Kalite, Akademik Sorumluluk, Öğretim Üyesi Değerlendirme, Psikometri

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Makalede belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: drykyr@gmail.com

Correspondence Address: İlgili makalede belirtilen yazarın kurumsal adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Bu ölçek, Derya Eker Kaba tarafından 2021 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin talep edilmesi zorunludur. Ölçek, 2021 yılında yayımlanmıştır.

Referanslar

Kaba, D. E. (2021). Öğretim elemanları için profesyonellik ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies - Educational Sciences*, 16(2), 879-894. DOI: <https://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.49703>

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: turkishstudies.net

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [ogretim-elemanlari-icin-profesyonellik-olcegi-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf](#)

Ö?retim Elemanlar? için Profesyonellik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM